

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brassó, Nagy- s Czerna-utca sarkán
Papp F. utorraktára fölött, I. em.
hol a szerkesztő hétköznapi délelőtti
9-11 óra között,
Bolonya, nester-utca 325. sz. a.,
hol minden délután látható
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen de küldendőek
Kézíratot vissza nem adnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben házhoz hordva v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sor helye 5 kr (1-10 so
helye 50 kr.) Nagyobb és többszöri hird-
téseknek kedvezmény.
Minden egye hirdetés bérmentes: 30 kr
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi s zernesti, lieső-szentmártoni, erzsébetvárosi hosszúasói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinkli, segesvári s szegedi kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN s SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót, Haasenstein s Vogler Jaulus), Dukas Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube s társa, Haasenstein és Vogler Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetés-irodájában.

80-ik szám.

Brassó, Kedd, július 17-én.

IV. évfolyam 1888.

Községi választások.

A községi képviselőt az a szerepet játsza minden község életében, mint az országgyűlés az államéletben. Ez a község jóléte fölött őrködik, a község polgárainak érdekeit szolgálja és képviseli, — amaz az állampolgárok millióinak érdekeit.

A községi képviselőt tehát miniatűr-képe a parlamentnek, de fontosság tekintetében — t. i. viszonylagosan — egyenértékű vele. S ha érdeke az állampolgárnak, hogy oly országgyűlési képviselőt válasszon, a ki az ország érdekei mellett választókerülete, megbízói, az állampolgárok érdekeit is képviselje: érdeke a község lakóinak is, hogy csak oly községi képviselőket válasszanak, a kik csakugyan, a szó nemesebb értelmében a község és lakói érdekeit fogják szolgálni s nem tűrni, hogy pártok vagy egyesek a maguk privát vagy párt-céljaikra használják fel megbízatásukat.

Kétszeres fontossággal bír ez városunkban, hol különböző nemzetiségek laknak s azok bár egyenlő arányban is, mindazonáltal egy nemzetiség az uralkodó s ez egyben is csak egy párt, mely keresztülvisz a mit akar, s megdönt mindent — legyen bár a legjobb, a legnemesebb — a mit akar.

Az ugynevezett klikk-szellem kevés helyén az országnak lesz úgy kifejlődve, mint Brassóban, mert ez tápját az elvek egyenlősége mellett még a végletekig menő nepotismusban találja. Ez a klikk-párt tartja hatalmában a városi képviselőt, ez diktál tetszése szerint s a polgárság vakon engedelmeskedik.

Ez így van Brassóban évtizedek óta.

S a polgárság még sem ébred fel s mintha neki ez tetszenék, akarataival szentesíti ez eljárást minden választás-alkalmával, diktáltat magának s vezetteti magát vakon, mint a nyáj.

Vajjon jól van-e ez így?

Hát nem érzi a mi polgárságunk, hogy a borzasztó gazdálkodás miatt, a melyet városatyáink szentesítésével az illető intézők évek óta folytatnak, úgy hogy e dúsgazdag várost már teljesen a tönk szélére juttatták, — borzasztó terhek sulyosodnak vállaira?

Hát tetszik a mi polgárságunknak, hogy közel félmillió évi jövedelem daczára mégis 25% s még több pótdótot kell fizetnie? Tet-

szik-e, hogy mindennek daczára nincs vizünk, nincs rendes kövezetünk, rossz a világításunk, rossz a közigazgatásunk, — szóval hogy ezen sulyos anyagi terhek fejében semmi élvezete nincs? . . .

Úgy látszik: igen. Ezt igazolja legalább azon körülmény, hogy a tegnapi választásnál ismét a tulzó szász párt vitte el a győzelmet, egy kerületet kivéve, minden harc nélkül.

A belváros két kerületében s Ó-Brassóban néhány száz ember, 50—60 lezavazott s megválasztá azokat az embereket, kiket nekik diktáltak.

Bolgárszegben az oláhok vannak többségben, azok minden harc nélkül győztek.

Csak Bolonya külvárosban volt kemény harc. Ott a magyarok többségben vannak szemben a szászokkal és oláhokkal.

Eddig úgy volt, hogy a szászok megke-resték ebben a kerületben a magyarokat s oláhokat, hogy egyesüljenek. A magyarok — habár abszolút többségben voltak — a béke kedvéért mindig engedtek. De az idén a szászok már nem is jöttek szövetkezést ajánlani, hanem a magyarok háta mögött szövetkeztek az oláhokkal.

S miért? Azért, mert hangok hallatszo-tak a magyarok közt, hogy bizony nincs rend-jén, hogy mi abból a kerületből, melyben többségben vagyunk, adjuk fel önálló cselek-vési jogainkat s ezért semmivel se kárpótol-tassunk. Az volt a vélemény, hogy igenis szö-vetkezzünk szász testvéreinkkel, de úgy, hogy a hány képviselőt adunk mi nekik a Bolo-nyából, annyit adjanak ők nekünk a belvárosi I. kerületből, a hol mi szintén többen va-gyunk, mint a szászok, de kevesebben, mint a szászok s románok együttvéve.

S vajjon nem-e méltányos ez az óhaj?

Ez volna az igazság. Az enyém és tiéd felosztatnék. De a szászok erről hallani sem akartak, hanem azt mondták: a mi a tied, az az enyém is, a mi pedig az enyém, ahhoz neked semmi közöd.

No, hát ez nem tisztesség!

S habár ez részünkről csak pusztá óhaj-kép nyilvánult s a szászokkal azt senki sem közölte, ők mégis sakkba tettek minket s szö-vetkeztek az oláhokkal.

A magyarság mégis felvette a feléje do-

bott keztyűt. De legyőzetett. Ám jó, de e le-győzetés is dicsőséges volt, mert egymagunk küzdöttünk kettő ellen s ketten mégis csak el-elenyésző csekély többséggel nyertek. Összesen csak 15 méhkerti szavazattal.

Nem baj. Ha ma legyőztek, majd más-kor mi győzünk. De a konzekvenciákat mi is levonjuk: hogy ezeknek az uraknak nem hiszünk, mert citrom szerepére tartanak min-ket, melyet a maguk poharába kicsavarnak s azután elvetnek. Többször, urak, nem ülünk fel önöknek. Inkább mindannyiszor megveret-jük magunkat becsületben, mintsem ily szö-vetségekkel győzzünk. Azonban vonják le ők is a következményeket s különösen az oláhok.

Avagy elfelejtették-e az oláh urak, hogy 54 városi tisztviselőből nekik nem jutott több, mint egy rendőr biztos?

Elfelejtették-e, hogy ők ép oly elnyomott-jai a szászoknak, mint mi magyarok?

Ha továbbra is nyomni fogják — a mi kétségtelen — akkor ők maguk akarták így.

Nem kesergünk a legyőzetés fölött, nincs okunk reá, mert hisz mégis megmutattuk, hogy vagyunk, s elvégre is nem ők buktattak meg minket — mert tényleg kevesebben vannak, mint mi, — hanem azok, a kik közülünk nem jöttek el szavazni.

Belföld.

Brassó, jul. 15. (Regale megváltás.) Mint a „Pester Correspondenz“ értesül, a pénzügyminiszte-rumban befejeztettek a regalék megváltása felett foly-tatott tanulmányok, úgy hogy már az illető törvény-javaslat fogalmazásához kezdenek.

Külpolitikai szemle.

Brassó, július 13.

Mint a „Pester Corr.“-nek írják Berlinből, ot-tani politikai körökben azon nézetben vannak, hogy a peterhofi császártalálkozás eredményei, a mennyiben azok Oroszországnak a hármasszövetséghez való jö-vendő magatartását illetik, nem fognak azonnal s köz-vetlenül érvényesülni. Inkább úgy számítanak, hogy a fonal, mely Péterhofban össze fog köttetni, Bismarck herczegnek gróf Kálnokyval leendő találkozásokor fonat-nék tovább. Ha a két vezető államférfi megegyezésre jut, akkor Vilmos császárnak Ferencz József császár és királynál minden esetre még a kora ősszel történő

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Egy levél.

— Novellette. —
(Folytatás.)

Ilyenkor kínos fájdalom vett erőt rajta, mely kö-nyekre indítá. Kettős szorgalommal vetette magát ta-nulmányaira, de e közben felébredt szívében egy ér-zés, minőt még nem érzett, egy fájó s mégis boldo-gító érzet: az igazi szerelem érzete — neje iránt, kit önmaga dobott el magától.

Ez érzelmekről azonban a szép lengyel nő bi-zonyára nem sejtett semmit, midőn újból levelet írt neki. Az utolsó s legnagyobbyszerű kísérlet volt ez. Visszanyerni bűnbánólag az eltántorodottat.

Sikerült megtudnia a báró címét s így levelet írt neki s figyelmeztetve esküire s szenvedélyére, kérte a visszatérésre. E francziáu! írt levél csak úgy ömlendezett a szerelemtől, úgy hogy a báró nagyon kelés helyzetbe jö vala e levél olvasásakor, habogy szívében a szerelemnek csak egy szikrája él még e nő iránt s nem telnék el egész lénye Hedviggel.

A felelet nagyon hideg volt. Megírva neki, hogy ismeri ördögi művét, melylyel ártatlan nejét a szeren-esétlenségbe döntötte, — kéri tekintse őt reá nézve nem létezőnek.

E levél valóságos örvényként idézett elő az önhitt

lengyel nőnél. Gyalázatos sértést látott benne, melyből azt magyarázta ki, hogy egykori imádója most meg-veti őt. Ez által annyira fel volt izgatva, hogy koráb-ban kellett lefeküdnie, megparancsolva komornájának, hogy hálószobája mellett tartózkodjék, nehogy soká kelljen reá várni, ha csengetni fog utána.

Hedvig eleget tett e parancsnak s egy székbe ülve töltötte az éjet urnője hálószobájának ajtaja előtt.

Éjjel felkelté őt urnője, hogy a külső szobában lévő íróasztaláról egy kis üvegesét adjon oda neki. Hedvig a parancs szerint tett. A mint azonban az íróasztal fiókjai között kereste az üvegesét, csaknem fésikoltott, látva az íróasztalon egy levelet, melyben férje írására ismert. Szegény leány csaknem összerogyott fájdalmában. De kötelességére gondolt. Urnője kiküldte s ő kiment. Ismét az íróasztal előtt állott, remegve, mint a nyárfalevél, az izgatottságtól, majd a levélre, majd az ajtóra nézve. Szegény Hedvig belső küzdelmet vítt önmagával, szabad-e neki e levelet el-olvasni a nélkül, hogy bűnt követne el.

A szív és ész harcza volt ez. De ily küzdelmek-ben rendszeren a szív szokott a győztes lenni. Hedvig tehát felvette a levelet, könyes szemekkel s remegő testtel futotta át annak tartalmát, míg végre erőtle-nül, összerogyott s csendes zokogásba tört ki.

Alig hihette, hogy férjében, kit ő az imáadásig szeretett, ily változás ment végbe: de előtte a levél,

melyben az egykor szeretett nőt visszautasította. Azt hitte, hogy álmodik, mikor olvasta e sorokat: „Ön meg van bosszulva, jobban, mintsem hitte volna. Nemcsak engem tett társadalmilag lehetetlenné, s nemcsak azt a szerencsétlen nőt, ki ellen én oly nagy bűnt követtem el, kergette csaknem a halálba, hanem el-rabolta életem minden boldogságát is. Ön a gyűlölet és bosszu eszköze kívánt lenni, holott az ellenkezője lett, — bizonyára hogy még boldogtalanabbá tegyen engem, mint valaha voltam. Ki mondja önnek, hogy azt a nőt, kit ön a halálba kergetett, nem szeretem; hogy nem jöttem ama meggyőződésre, miszerint a vi-lág legboldogabb embere volnék, ha ez egyszerű, igénytelen, ártatlan nő, kinek szíve sem haragot, sem gyűlöletet nem ismer, szerethetném, a mint tényleg szeretem is? Igen, szeretem nőmet s hallgatnom kell, mert a történetek után nincs jogom hitelt kérni sze-relmem és szavam iránt. Szeretem azt a nőt, ki az enyém, de mégis soha sem lehet az enyém. S mi-után bevallottam önnek, remélem, nem fog többé ki-sérletet tenni a hozzám való közeledéshez. Elégedjék meg azzal, hogy én legalább is oly boldogtalan va-gyok, mint ön saját személyéről állítja, csakhogy az-zal a különbséggel, hogy az ön fájdalma hamar fog vigaszt lenni, míg az enyém átka lesz egész életemnek.“

(Folytatása következik.)

látogatását nyomon követhetné a három császár találkozása osztrák-magyar földön s ezzel az esetleg létrejött tranzakciónak megpecsételése.

A pétervári kormányajtó heves támadást intéz a német hatóságok ellen a szerb királyi pár ügyében tanusított magatartásuk miatt. A „Nowoje Vremja” és a „St.-Petersburgskija Wiedomosti” különös hangsúllyal emelik ki azt a tényt, hogy a szerb királyné orosz nő és ragaszkodik Oroszországhoz, a német kormány tehát a Natália királyné ellen való eljárásával Oroszországot érzékenyen megsértette.

A német orvosok jelentésében foglalt számos helytelen és tényeknek meg nem felelő állítások helyreigazítása céljából Viktoria, az özvegy német császárné megbízta Mackenzie, hogy írja meg Frigyes császár betegségének és keletkezésének hí történetét. Mackenzie, ki a császár betegségéről mindennap igen pontos jegyzeteket írt vagy íratott, jelentését a császárné részére legközelebb kidolgozza. Hogy a császárné azzal mi módon szándékozik intézkedni, hogy az, vagy annak egy része közzététel-e, — azt Mackenzie eddig maga sem tudja.

A konstantinápolyi politikai körök meggyőződése szerint sem Anglia, sem Olaszország nem fog abba beleegyezni, hogy az utóbbi időben sokat emlegetett eshetőség szerint Bulgáriában orosz legyen a hadügy-miniszter; egyikük sem hajlandó Oroszországnak többet engedélyezni, mint a mennyit a berlini szerződés előír, mert mind a két hatalom, azt, vajjon orosz nevezetessé-e ki hadügy-miniszterre, épséggel nem tekintti Bulgária belügyének. Különösen Anglia, melynek arra kell törekednie, hogy távol tartsa Oroszországot a brit érdekek körétől a Földközi tengeren és a mely épp e végből Bulgáriát „európai Afghanistan”-ná akarja tenni, elleát fog állani minden kompromissumnak, mely Oroszországnak kiváltságos állást nyújthatna Bulgáriában.

A Filtsch ur beszédéről.*)

Laptársunk — a helybeli szász ujság — szerkesztője „lőzsiba” volt e hó 8-án, — a mint jeleztük már.

Mint ama bizonyos és nevezetes „szász néppárt” helybeli elnöke. letétette „saját kérelmére” végre valahára több év során át viselt képviselői állásáról Imrich Jánost és felléptette magát helyébe a vidombáki kerületben. S mint ilyen megtartá nyomban programbeszédét is Fehetehalomban.

Hogy kik voltak ott, és kiknek a jelöltje voltaképpen Filtsch ur, szolgáljon arra tájékoztatásul egyik tekintélyes vidéki szásznak azon megjegyzése, hogy „a jámbor falusiak” a szénával bajlódnak; s tehát csak pantalonos emberek voltak a gyűlésen. A „Pantalon-Mensch” alatt pedig tudva van, hogy az istenben boldogult nagy-szebeni jogakadémián Bezikvorstehereknek készült brassói szász prókátorok és az utrechti, jenai s tübingeni egyetemeken világhírű tudósoknak készült erdélyi szász papokat s az élet és iskola rostélyán ezek közül itt is, ott is átszotyogott fültudós flausi jegyzőket és tanítókat érte minden jóra való „jámbor falusi” szász a Barcaságon.

Ezek csinálják itt a „szász nép” politikáját. Ezek világosítják fel azt mindenről, a mi szerintük szükséges, és ezek hagyják felvilágosíttatlanul mindarról, a mit a szász népnek megtudni — szerintük — kár lenne.

És az ő furfangjok s ravaszságuk e téren sokszor valóban komikus. Akár csak ama bizonyos rókaé, a mely csapdában hagyván a farkát, el akarta hiteitni és rá akarta venni mindenáron a többit is, hogy vágják le azok is. Ugy tesznek ők is a jó néppel... Ha belőlük már sehogy sem lehet az államot alkotó vezér nemzetnek és állam hivatalos nyelvének könynyelmű megvetése és elhanyagolása miatt, a mai viszonyok közt magas állású és irányadó köztisztviselő és nagybefolyású, mert „hét votumu”, politikai tényező a falun: ne boldoguljon tehát a többi szász polgártárs se ebben a hazában a mai korszak alatt.

Gyűlölje az is velök együtt a mai alkotmányt, az abból folyó sarkalatos törvényeket s az azt fenntartó, támogató elemeket. — Meg ne tanuljon senki is magyarul. Helyezzék ellentétbe ők is magokat az állam hivatalos nyelvével és közegeivel. Ez az ő tantételek. Ez az ő kenyerök. Ezt tudják ők csak; s ebből élnek ők szüntelen a jámbor falusi nép előtt. S miként az egykori „hét szilvafás magyar nemes ember” a mult idők kedves emléken csüng és arról álmodik szüntelen, ép úgy sóhajt titokban az erdélyi szász pap is a községi képviselőben birt hajdani „hét votum” után.

Filtsch ur azon kezdte beszédét, hogy reá nézve megtisztelő szerencsének nevezi az önkényt lelépő(?) Imrich után ráesett jelölést; azaz, kereken kimondva:

örvend, hogy sikerült végre valahára a választók jegyzékébe fölvetetni magát és az öreget kiturni helyéről, a ki bizony ott feledte magát az ötéves mandátum ölében.

No de hát szerénykedik is azért Filtsch ur is eleget. — Belátja s hirdeti, hogy benne is sok tekintetben és nagy mértékben hiányzanak azon tehetségek és képességek, — a melyek az országgyűlési képviselői állás betöltéséhez mulhatlanul szükségesek, de hát azzal vigasztalja magát s hallgatóit, hogy fájdalom, de még olyan sem igen van több a Barcaságon, mint a minőnek ő önmagát ismeri és ismerteti. Szóval kereken és kissé pórias nyelven is kimondva, szerinte a dolog úgy áll, hogy a szászok szellemi szegénységben szenvednek s nincs képviselőnek való emberök — rajta kívül.

Hogy aztán volt-e és nagy volt-e a „Lebhafter Beifall” és „Hochrufe” erre, arról hallgat még a „Kr. Zeitung is.”

F. ur szerint is azonban mindez nem tartozik reá. Az a választók ügye-baja, gondja. Ellenben az ő kötelessége most már abból áll, hogy pontos felvilágosítást nyújtson arról: miképen fogja megválasztatása esetében képviselni az egész országnak, a szász népnek és a Barcaságnak érdekét az országgyűlésen.

Mindenek előtt fölöslegesnek is tartja kijelenteni, hogy az u. n. „szász néppárt” által megállapított s s „lyukas mogyoró”-képen már többször megforgatott híres és nevezetes program alapján áll; és így a ma-holnap már sok híján 11 szál legényből is álló szász néppárt című ellenzéki frakcióhoz fog tartozni kétségtől az országgyűlésen mindaddig, míg az ő alapos panaszai és sérelmeik végre valahára be nem töltetnek. De ki által? Talán az országgyűlési képviselők pártállását irányító közvélemény által. És hiszi, hogy ha ők tovább is kitartón küzdenek, eljön azon idő, midőn a kormány tények által kezdeni fogja bebizonyítani, hogy kész az ő legfőbb panaszai (unsere schlimmsten Beschwerden) mérsékelésére törekedni, akkor F. ur leend az utolsó, a ki egy ily módon elébe siető kormánynak kész leend kezét nyújtani kibékülésre.

Valóban remek és nagyszerű! F. ur úgy beszél a szász néppárt nevében, mint a hogy mag Irányi s gróf Apponyi sem beszélt az ő pártjok nevében. Pedig hát az ő hátuk mögött több is szokott „hét bátor férfit”-nál állani.

S valóban úgy tesz F. ur, mintha haragban lenne a kormány ama híres párttal, a melynek ő egyik oszlopos férfija; pedig hát a dolog tudvalevőképen körülbelül úgy áll, hogy a „szász néppárt” valóban haragszik is talán, de a kormány nem sokat tud arról, mint a hogy a falu néha nem sokat az ő minden rendű s rangu alkalmazottjainak haragos bajáról.

Ezután aztán kezdte pontosabban is kifejtetni azon mulhatlan előfeltételeket, a melyek mellett a haragos szász néppárt hajlandó lenne bármely kormánnyal a világon kibékülni.

Mert jól meg kell jegyeznünk ám és ez nevezetes, hogy a szász néppárt — úgy látszik — nem annyira azt tartja létezőnek és feladatnak, hogy bizonyos eszméket hirdessen és képviseljen s azt saját erején diadalra is juttassa valaha az országgyűlésen, hanem, hogy valami uton és módon kibékülhessen minél előbb valamelyik kormánnyal.

Hogy aztán az egész országra kiható politika tekintetében minő alapeszméket vall magáénak és hirdeti az a kormány: az a szűk látkörű, önző „Sächsische Volkspartei” helybeli elnökének teljesen mindegy.

Irjunk-e már most az e czimen felsorolt panaszokról részletesen? Nem irunk. Csak utaljuk röviden az olvasót a „Kr. Ztg.” urnapi vezércikkére, s közzöltük esetleg egyik kolozsvári lapnak arra vonatkozólag akoriban hevenyészett sorait is, és megjegyezzük az igazság kedvéért azt is, hogy most már F. ur is okosabban beszélt, midőn a szászok panaszai között elfeledte véletlenül komoly képpel panaszkodni arról is, hogy az országgyűlés és a jelenlegi kormány elég vakmerők és rosszak voltak rendes törvényhozás útján megsérteni még azon törvényeket is, a melyek megsértették az előbbeni törvényeket. Urnap óta ugyanis talán megsugta neki is valamely Szentlélek, hogy ha valóban elkövették volna a törvényhozás és végrehajtás tényezői azon contignatiós bünt és hibát a szászok által örök s változhatatlannak tartott alaptörvényekkel szemben — akkor eo ipso rendnek és békének kellene lenni közöttük, mert két tagadás egy állítás. Két „egymást sértő törvény”, ha t. i. létezhetné is ilyen fából csinált vaskarika a világon, felér egy meg nem sértett törvénnyel.

De hagyjuk a tréfát és jegyezzük meg F. ur beszédére végezetül azt is, hogy a midőn programbeszédében a szász néppárt nevében azt hirdette, hogy

azon van és azon leend, miszerint az igazságszolgáltatás terén úgy a polgári, mint a büntető eljárás körében a szóbeliségnek és nyilvánosságnak alapelve men-nél szélesebb körű és nagyobb alkalmazást nyerjen, akkor aligha tudta, mit beszél, mert 24 óra sem telt belé és egyik kollégája, a szász néppárt alelnöke, nemcsak rászavazott, hanem mint szerző tag vállalkozott is arra, hogy a földvári, sajnos, de azért mégis csak sporadikus eset miatt felirat intéztessék az igazságügyi kormányhoz és országgyűléshez, hogy még a hirtokrendezési és tagosítási ügyekben való szóbeli eljárás is részint rendeleti s részint törvényhozási uton korlátoztassék, mivel a mi sajátságos és sajnos nemzeti-ségi viszonyaink között még az annyira művelt szász nép s az ő általa évszázadokon át kitűnő eredmény-nyel kultivált barcasági románok és csángók sinces-nek még arra eléggé megérve.

A mi pedig a községi önkormányzati jognak le-hető széles alapokra való fektetni és megőrizni akará-sát illeti, a mely mellett azonban nyomban panaszkodik arról is, hogy a mi közigazgatásunk sok tekintetben ázsiai, — a miért tehát felelős a kormány továbbá, hogy a köztisztviselői állások betöltésénél nem a tulajdonképeni szakképzettség, képesség és jellem az irányadó, hanem az u. n. „nemzetiség” szerinti származás, erre nézve figyelmeztetjük röviden, hogy mindez egymással sok tekintetben összeegyeztet-hetlen irányeszmé. S nevezetesen Brassóban és Brassó-megyében a városi, megyei és községi képviselők s köztisztviselők választása körüli eljárást bírálgni a a szász néppárt elnökének azon szempontból, hogy vajjon nemzetiségi chauvinismustól menten és elfogulatlanul járnak-e el e körül az irányadó körök és egyének, tehát csak az illetők minden tekintetben kvalifikáltak legyenek, avagy csakis arra, hogy az illetők mindenek előtt az „ő fajtánkból való” legyen? ... nagy tapintatlanság és a kormánynál a magyarfaj elleni vádaskodhatnámságnak mérhetetlen jele. Azonban biztosíthatjuk épen ezért arról is, hogy a midőn Fekete-halomban erről beszélt, a hol biztos tudomásunk szerint is történt olyan eset, hogy inkább választottak kevésbbé képes egyént, csakhogy legalább eredetéről nézve kissé német legyen, úgy tett és úgy járt el, mint a ki „akasztott embernek fagygyas kötélről dis-kurált.”

S midőn aztán nem felelt meg az illető a hoz-záköött várakozásoknak, a törvényt, kormányt és a rendszert kezdték leszólani, a mely őket e bajba üldözé; s fel akarták és akarják hálából falni az il-le-tőt...

Ide vezet az olyan theoria és praxio, a melynek F. ur az egyik főhirdetője s követője.

A brassói és brassóvármegyei magyar óvodák és szász gyermekkeretek.

III.

2. 10 magyar községben van összesen 11 állami óvoda, ezek közül 5 állandó és 6 nyári óvoda 4 havi szorgalomidővel.

Állandó óvodák: 1) Csernátfal. Alapított 1883 ban. Óvónő Gáspár Anna, évi fizetése 200 frt, a dadáé 96 frt. — 2) Hosszúfal. Alszeg. Alapított 1883 ban. Óvónő Perényi Jula, évi fizetése 200 frt, a dadáé 96 frt. — 3) Fűrészmező. Alapított 1883-ban. Óvónő Wachhold Gézané, évi fizetése 200 frt, a dadáé 96 frt. — 4) Pürkerecz. Alapított 1883-ban. Óvónő özv. Kelemen Karolyné, évi fizetése 200 frt, a dadáé 96 frt. — 5) B. Ujfalu. Alapított 1883-ban. Óvónő Barcsai Szénás Etelka, évi fizetése 200 frt, a dadáé 96 frt.

Az 5 óvoda évi költsége 1480 frt. A tanulók száma: Csernátfaluban: 56 s ez igen kevés. 2) Hosszúfal-Alszeg: 84. 3) Fűrészmező: 90. 4) Pürkerecz: 75. 5) B.-Ujfalu: 65. — Összesen: 370.

A nyári óvodák: 1) Bácslalu. Óvónő Perényi Róza, 4 havi fizetése 100 frt, a dadáé 32. Gyermek száma 60. — 2) Türkös. Óvónő Nagy Vilma, fizetése mint fennebb, létszám 139. — 3) Tatrány. Óvónő Bartha Mari, fizetés mint fennebb. Létszám 160. — 4) Zajzon. Óvónő Stark Jánosné, fizetés mint fennebb. Létszám 76. — 5) Apácza. Óvónő Viki Julia, fizetés mint fennebb. Létszám 126. — 6) Krizsán. Óvónő Dombai Mari, fizetés mint fennebb. Létszám 60. Az összes létszám 621.

A 6 nyári óvoda költsége 796 frt. A 11 óvoda költsége 2276 frt. Az óvodába járó gyermekek összes létszáma, 991. A 11 óvónő közül 9 okleveles, kik budapesti óvóképzőben tették le a vizsgálatot. Képzés óvónő a kézdi-vásárhelyi óvodában képezte ki magát.

A 10 német kertbe és 11 magyar óvodába összesen 1625 gyermek.

Évi kiadás összesen: 3205 frt. A Brassó városi és brassóvármegyei 15 német gyermekkeretbe 885 és

* Mult számunkból tárgyhalmaz miatt kiszorult. Szerk.

13 magyar óvodába összesen 1033 s így összesen a 28 óvóintézetbe jár 1918 gyermek. A brassói német magán óvodák évi bevételeiről és kiadásairól nincsenek adataink s e miatt a 28 óvóintézet évi kiadásait pontosan nem állapíthatjuk meg. Elég azonban megállapítanunk azt az öröndetes tény, hogy a 28 óvóintézetbe 1918, azaz közel 2000 gyermek jár s hogy ez az eredmény a Schiel Friederika magán óvodáján kívül mind ennek a fizetnek szüleménye.

A magyar óvodák Szathmáry Károly miniszteri biztos kezdeményezésének köszönhetők; a német gyermekkeretek létesítésének, ha nem családunk, Obert Ferencz brassói ág. ev. lelkész volt kezdeményezője. A magyar óvodák létezése buzdítólag hatott a német gyermekkeretek megalapítására, mert ezek is a magyar óvodák után állítottak, még pedig mint látható, az állami nyári óvodák mintájára, úgy az időre, mint a fizetésre nézve. A brassói óvónőképző két évi tanfolyam intézet létesítése, melyből eddig 1886. és 1887-ben 15 s az idén 6 és így összesen 21 óvónő került ki, a brassói belvárosi ág. ev. szász egyház érdeme, mely ezen intézetnek a leányiskolában helyet adott és Zay A. kisaszszonyban, ki a német, magyar és francia nyelveket folyékonyan beszéli, kitűnő igazgatót adott ezen intézetnek.

A mi a képviselést illeti, ez az ügy, mint halljuk, két év óta még nem jutott a megoldásig a közokt. m. kir. min. és az erdélyi ág. ev. országos egyház főtanács között. Az egyház főtanács azt tiltja, hogy neki jogában áll az egyházi autonomia keretén belül óvónőképző intézetet fenntartani, abból képesítő okleveleket osztogatni, gyermekkereteket állítani ott, a hol szükségesnek látja s mindezt a nélkül, hogy a miniszterium e képzőintézet és a felekezeti s társulati gyermekkeretek felett közvegi által felügyeleti jogot gyakorolhatna. Ezenkívül vitatja a főconsistorium azt is, hogy ő nem köteles az óvónőképzőkben s ebből kifolyólag a gyermekkeretekben az állam nyelvét taníttatni, mert erre az ő felfogása szerint nincs országos törvény. Ilyen módon már 30 óvodát állított fel részint az egyházak, részint a nőegyletek, részint a polgári községek támogatásával az erdélyi részeken s 21 óvónőt bocsátott ki tisztán német nyelvi képesítéssel.

Ugy tudjuk, hogy az ügy még most is tárgyalás alatt van s reméljük, hogy az ág. Landes-Consistorium észre fog térni s be fogja látni, hogy nem jó uton indult s merevségével nem fogja az ügyet kockáztatni.

Gyermekbarát.

Tanügy.

Iskolai értesítők.

A brassói m. kir. állami főreáliskola értesítője.

Rombauer Emil főreáliskolai igazgató harmadik értesítőjét adta ki most s mindhárom versenyez egymással.

Az előző évek minden kifogást kizártak; a mostani azokhoz teljesen hasonló.

Egyáltalában — iskolai értesítőről szólva — Brassó város magyar intézetei első helyet foglalnak el az országban s ezek is versenyeznek egymás között, még pedig oly sikerrel, hogy nehéz volna egyiknek is odaitélni az elsőséget.

Az állami főreáliskola ideai értesítője is szép könyv, öt sűrűen nyomott iv, melyet Mika Károly tanárnak csaknem két ivre terjedő alapos történelmi munkája: „Egy szász történetíró a múlt századból” nyitja meg, mely oly kellemesen van írva, hogy el is tekintve a tárgytól, már csupán ez egy oknál fogva is kellemes olvasmányt nyújt az olvasónak. Ezen történelmi értekezésben Mika bemutatja Hermann Mihály György múlt századbéli szász historikust az „Alte und neue Kronstadt” című mű ismert szerzőjét, kit Mika egészen a múlt század emberének mond.

Ezen nagybecsű értekezést az intézet történetének elmondása követi, melyben nagyon élénken beszélő példa van arra nézve, miként szokott Brassó város tanácsa a magyar iskolákkal szemben viselkedni.

Az eset eléggé ismeretes és itt csak helyeslésünket kell kifejeznünk az igazgató urnak, a miért ezt az ügyet értesítőjében felvette, hogy lássa a külvilág, miszerint nemcsak a hírlapok csinálják a nemzetiségi kérdést, hanem a szászok provokálnak minden alkalommal.

E helyen különben azt is hangsúlyoznunk kell, hogy a mikor Brassó város tanácsa német átiratokban felelt magyar beadványokra, megsérti a szászok által oly szívesen segítségül hívott nemzetiségi törvény 23. 24. §§-ait.

A tanári kar névjegyzéke, a részletes tanterv közlése, valamint a tanszerek s könyvtár foglalják el az értesítő nagyobb részét, azután következnek az

intézet jötevői, kiknek névsora azonban fájdalmasan rövid. Pedig különösen új iskolánknál bírnak a „jötevők” nagy fontossággal.

Az intézetnek a lefolyt tanévben volt 110 növendéke. Egybehasonlítva ez eredményt pl. a sz. udvarhelyi főreáliskola tanulójának létszámával, azt találjuk, hogy ottani 113 tanulóval nyolcz osztályban, szemben áll itt 110 tanuló 6 osztályban. Már maga e szám is elég bizonyíték talán ez iskola szükséges volta mellett.

Helyi és vidéki hírek.

Lipthay Béla kereskedelmi miniszteri tanácsos a megyénk területén lévő f.-tömösi, ó-sánczi s brassói vesztegintézetek felülvizsgálása vegett megyénkben időzik. A tanácsos ur kíséretében van: Muray Lajos vesztegintézeti felügyelő s Dubravszky min. fogalmazó.

A vidombáki képviselőválasztás ott megszokott csendben és rendben folyt le. Ellenjelölt meg nem nevezetve, fél kilencz órakor az elnök Filtsch József egyhangú megválasztását hirdette ki.

Városi választások folytak tegnap reggeli 9 órától szakadatlanul délutáni 4 óráig. A belváros két kerületében s Ó-Brassóban a szász párt egyedül állott s ott csekély részvét mellett megválasztotta a maga jelöltjeit. — Bolgárszegben a románok lévén többségben, a szászok ott még kísérletet sem tettek. Ellenben a Bolonyában szövetkeztek a szászok és oláhok a magyarok ellen. Itt nagy harc folyt, mert a magyarság, mely e kerületben többségben van, felvette a harcot.

A belvárosi s ó-brassói megválasztottak következők: I. ker. Gött János, Hintz Ernő, Kammer Ede, Kórodi Lajos, Schwarcz Agost, Thomasz Károly, Adam Károly, Cloos Agost, Kovalter Frigyes; Prentner József, Wächter József, Hauptkorn Gyula és Resch Károly. Póttagok: Dr. Fabritius Agost, Gmeiner Gyula, Eitel Gusztáv, Servatius Lajos; Schäser József és Tarter József.

II. kerület: Arzt Mihály, Copony Márton, Boltesch János, dr. Czell Vilmos, Günther Adolf, Gusbeth Kristóf, Gärthner György, Gorgias János, Paul Károly, Porr Keresztély, Scherg György. Póttagok: Fink Vilmos, Hedvig János, Lang Henrik, Porr Emil, Scherg Henrik s Vilmos.

III. kerület (Bolgárszegből) még nem ismeretes az eredmény.

IV. kerület (Ó-Brassó): Fink András, Haupt Mihály, Hüll János, Salmen György, Schwabe Agost, Schmiedt János, Schunn Tamás és West Frigyes. — Póttagok: Kranter Lajos, Léehr György, Salmen Frigyes és Wagner Gottlieb.

V. kerület (Bolonya): Nagy küzdelem folyt a két tábor közt. A magyarok egész napon át megtartották a többséget, mely 37 és 17 között váltakozott. Az ellenpárt izgatottsága nagy volt. Még fél négy órakor a magyarok többsége 17 szavazat volt; ekkor két perc múlva betoppan a méhkerli oláh pap 28 választóval. A kocka eldőlt, az egyesült szász-oláh párt győzött s. p. 118 szavazattal 103 ellen. — Megválasztottak: Tontsch András, Seevald György, Donath György, Roth György, Damianu Simeon, Muresianu Aurél s Persianariu Georg. — Póttagok: Pantu Jon, Oprea Juon, Schmidt Samuel és Arzt János. E helyen nem emelhetjük ki eléggé a magyar választók nemes lelkesedését, kik a tegnapi nappal újabb dicsőséget szereztek maguknak. Megmutatták, hogy magyarok.

Építési felügyelet. A vallás- és közoktatási miniszter az áll. főreáliskola építési unnkálatainak felügyeletével Mikes Gyula kir. államépítészeti hivatali főnököt bizta meg.

E. M. K. E. Az augusztusi közgyűlésre ujabban következő bejelentések érkeztek: Erdővidéki kör: Bartha Sándor birtokos; dr. Hajós Béla jár. orvos; Barabás Sándor birtokos; Greguss János bányaigazgató; Czirmay Lajos, Máthé János, Bartha Károly birtokosok; Török Áron unit. esperes s Zöld Sándor köri tiltár; — Kolozsvár városi választmány: Deáki Albert ügyvéd; Girsik János, min. oszt. tanácsos; Szabó Sámuel tanár; Polcz Rezső ügyvéd s Bogdán István kereskedő; — Bethleni fiók: Gróf Bethlen Pál elnök; Torday Sándor jegyző; Flóth J. Adolf s Sárközi Miksa. — Szilágymegyei választmány: Br. Bánffy György elnök; Nagy László ev. ref. esperes; Bartha Iván pénztáros, Hulinka Sándor jegyző és Laderer Zsigmond. — Gyergyóvidéki kör: Ferenczy Károly s Görög Joachim plebánosok; Demeter Domokos közjegyző; Lázár Menyhért ügyvéd; Kuncz Kornél és Lázár Gyula kereskedők. — Ezenkívül jelentkeztek: Vincze Dánielné tanár neje Nagy-Enyedről és Petres József tanító Székes-Fehérvárról. Az eddigi bejelentett vendégek összes száma 104.

Megjegyzendő azonban, hogy az anyaországbeli egyesületek küldöttei közvetlen a központban jelentetnek be s hogy eddig még 10 megyei választmány s ezeknek mintegy 40 fiókköre még nem jelentette be képviselőit, hasonlóképp maga a központi igazgató választmány sem.

Közgyűlést tart a városi képviselő testület holnap, szerdán d. u. 3 órakor a tanásház termében; a napirendre 13 pont van kitűzve többé-kevésbé érdekes tárgyakról.

Virághullás. Egy ártatlan, serdülő kis leánykát, becsületes polgári szülők egyetlen gyermekét, személynét takarta el ismét örökre a föld. Még csak nem is élhetett s már meghalnia kellett. Fekete Anna volt a neve annak az alig 15 éves csemetének, mely ma már nincs többé. Még csak bimbó volt, virággá sem lehetett. Temetése tegnap d. u. ment végbe nagy részvét mellett. Béke poraire!

Hangverseny. A brassói német férfi dalegylet szombaton ismét gyarapította sikerült estélyei számát. A program szokás szerint igen változatos volt, 9 pontból állva. A műsor pontjai következők voltak: 1) Előjáték „Folkunger”-hez. 2) Éji varázs. 3) Női hódolás. 4) A fűzek virágozni kezdenek. 5) Távol a hálról. 6) Oh, ne fordítsd el vad tekinteted! 7) Czigányélet. 8) Emlékezők. A hangverseny terme zsúfoltig megtelt s a derék dalárok méltán megérdemelt tapsokat arattak.

Rendőri hírek. (Lopás.) Bidu Vaszile idevaló oláh napszámos a bolonyai Czigóniában nagyon pislogatott egy átalvetőre, mely ruhaneműt és fehérneműt tartalmazott s mely valószínűleg valamelyik székely atyafi tulajdonát képezte. Egy rendőrközegnek feltűnt a gyanus kacsingatás s miután a nevezett Bidu az átalvető mikénti szerzéséről nem tudott felvilágosítást nyújtani, jónak látta őt bekísérni. — (Hős cipész.) Ugyancsak a bolonyai Czigóniában történt vasárnap, hogy egy ottani korcsmaüzletben a már kissé ptyókós állapotban levő vendégek közt heves szóváltás támadván Sahúve György cipész-segéd kést rántott s ellenfelének czombjába vele sebet ejtett. Az excedáló bajnokot be kellett kísérni. — Egy vizsla kutya, 355. számn bélyeggel ellátva, tulajdonosa által a városkapitányságnál átvehető.

Négyfalusi kirándulás. Élvezetes kis multság volt e hó 12-én. A négyfalusi intelligencia nagyobb része reggel 7 órakor szekerekkel a bácsfalusi községi iroda — mint gyűlöhely — elé vonult. A „Rákóczy” induló harsány zenehangja mellett indultunk a Száraz-Tömösbe a „Hasadt-köszikla” megtekintésére. Regényes hegyek között haladtunk 8 szekérrel fel a kitűzött helyig, hol körbeállva, elénekeltük „Isten áldd meg a magyart”. A jó kedv nem hiányzott, felvillanyozta a fiatalságot s még az öregeket is a bor, zene. Borecs Mihály bácsfalusi lelkész vezetése mellett mintegy buszonnégyen felmentünk a „Hasadt-kösziklához”, a társaság többi tagjai, mintegy huszan lenn a völgyben mulattak. Egy félóra alatt felértünk a köziklához. Meredek sziklafalak között csergedezik csigavonal alakjában a kis csermely. Sok ezer éven át mosta a sziklát, míg mostani medrében halad tovább. Mindent részletesen megtekintve, puskaropogás és énekszó mellett tértünk vissza a völgybe. A társaság örege, fiatalja, kicsinye, nagyja tánczra derdült. A négyest 10—12 pár járta, voltak társas játékok, versenyfutások stb. Öröm, vigás és megelégedés sugárzott minden arcáról. A multság este fél 8 órakor ért véget, mikor szekerekre ülve, vígan robogtunk haza felé. Jelen volt Bácsfaluból 5 család, Türkösből 4 család, Csernátfaluból 5 család, Hosszufaluból 4 család.

Gyapju és nyers bőröknek átvitele Románián át. Egy megfelelő tudakozás következtében értesített a brassói kereskedelmi és iparkamara a Bukarestben székelő cs. és kir. ügynökség részéről, hogy elvileg a gyapju és nyers bőröknek átvitele Oroszország és Bulgáriából Románián át megengedtetik, ha ottan semmi marhavész nem uralkodik; de erre nézve esetről-esetre a kormány engedélye kikérendő és az illető kérvényhez egy bizonyítván azon ország kormányától melléklendő, melybe az áru beviendő, mire a bevitel megengedtetik. — Mint fő belépőhely Oroszországból Ungheeni és Bulgáriából Turnu-Magurelli tekintetik; az átvitel azonban más állomásokon át is megengedtetik.

Táviratok.

Bécs, jul. 17. (Eredeti távirat.) Natália királyné tegnap d. u. elutazott Párisba. Belgrádból érkező magánjelentések szerint a királyné Zimonyban vagy Ujvidéken akar állandóan letelepedni, hogy fiához lehetőleg közel legyen.

Páris, jul. 17. (Eredeti távirat.) Boulanger állapota láthatólag javul.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

HIRDETMÉNYEK.

Ad. 3769. — 1888. t. l. k. v.

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság — közhirrre teszi, hogy Veresmart községe végrehajthatónak Gótz Vilmos végrehajtást szenvedő elleni 504 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék területén lévő Hóltövény és Földvár község határára fekvő, a holtövényi 1617. számú telekjegyzőkönyvben A + alatt foglalt 1121, 6041, 2929, 9596, 10, 133. és 12, 121. helyr. számok; ugy a földvári 3017. és 3024. számú tjkben A + alatt foglalt 8431, 8432, 3717, 3718, 3760, 7325, 7372. helyrajzi számú fekvőkre az árverést 999 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fenti ingatlanok az 1888. évi július hó 24-ik napján délután 3 órakor esetleg következő

napon d. e. órakor megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át végrehajtható és képviselője kivételével készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvény 42-dik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. czikk 170 §-a értelmében a bánátpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1888. április hó 11.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.
254 1—1 Kovács, egyesbíró.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

HALUSKAY ANDRÁS

kalapgyártó

Brassóban, Nagy-utca 483. szám alatt

ajánlja a nagyérdemű helyi és vidéki közönségnek dúsan felszerelt, mindennemű

tavaszi s nyári gyermek, fiu- és férfi-

KALAPRAKTÁRÁT

a legjobb minőségben és jutányos áron.

135 10--

Vidéki megrendeléseknél,

melyek pontosan teljesítetnek, elegendő csak a fejbőség beküldése.

Ugyanitt gyorsan eszközöltetnek minden e szakmába vágó javítások és újítások is.

Vidéki megrendelések gyorsan teljesítetnek.

RÉPÁTI

(140) 11—12

a legszénsavdusabb savanyuvizek egyike.

Az ónkupak bélyege.

Szaktekintélyek véleménye szerint

— „szerencsés vegyiösszetétele és rendkívül

A dugó égéssjele.

dus szénsavtartalmú folytán” — a „ré-

páti“ savanyuviznek nemcsak hazánk

valamennyi, de jóval gazdagabb vegy-

tartalmainál fogva számos külföldi, hatal-

mas gyógyhatásuk miatt már évek óta a

legkitünőbbeknek ismert hasonnemű ásvány. izek is alá-

rendelve vannak.

A „répáti“ mint ujonnan feltalált savanyuviz,

alig egy pár hónap óta forgalomban, orvosi kísér-

letek alapján már is kitünő hatásának bizonyult:

emésztési bajok, a gyomor- és lélegzési szer-

vek hurutos bántalmi, dispeptikus alakú fej-

köszvény (féloldalú főtájás — Migraine), idült

gyomorhurutos szivgöresök, idült hólyaghurut

és idült köszvényes bántalmak ellen a tagok és

csuklókban, a vesékbántalmi és idegességek

ellen, kitünő oldószer a bécső gyengesége és te-

hetetlenségénél, és elősegíti a kórányagok kiválasz-

tását, a legfontosabb kiválasztási szervek érin-

tése által a testben. Bámulatos hatású a vizelet

kiválasztásánál, melyet nagy mértékben sza-

porit, s ennél fogva mint a legkitünőbb diuretica

érvényül.

Mint oly kitünő hideg (a forrásnál 20° C-nál

+ 7.4° Celsius) égvényes savanyuviz, kellemes és

tartós ize, valamint a nyelvre ható éles csipős-

sége folytán, a legkedvesebb üdítő italt képezi,

és tekintve savainak szelid hatását, az étrend

különös megállapítása nélkül is folyton él-

vezhető.

Borral használva a legelőkelőbb körökben kiváló

kedveltségnek örvend!

Savanyubb borokban egy kevés cukorral ve-

gyítve a „répáti“ savanyuviz valóságos pezsgőt,

málnaszörp- vagy citromsavval és egy kevés cu-

kossal vegyítve pedig igen kellemes ízű pezsgő limo-

nádét képez.

Figyelmeztetés! Már is előfordult visszaélések következtében közzétett, miszerint mindazon vizek, melyek Brassóban házilag fuvarosok által kikiáltatának, nem valódi „répáti“ savanyuvizek, hanem alacsonyabb csatlósra készülő kiindulások; vidéken pedig minden egyes szállító fuvaros egy megfélelő, az itt jelzett ónkupak bélyege és dugasz élvénységével ellátott (a „répáti“ savanyuvizek kikiáltatására által kiállított) nyomtatott „legazolványt“ tartozik előmutatni.

Legalább is 20 nagy vagy 60 kicsiny (1/2 literes) üvegekre szóló megrendelések a főraktárból Brassóban készre a házhoz szállítva és mérsékelt árban kaphatók; vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek! A nagyobb üvegeket 8-8 kr., a kisebb üvegeket pedig 5-5 kr. betét vételk; az üvegek esetlegesen becserelehetők, illetve ismét beválthatnak.

A „répáti“ savanyuviz megrendelhető és mindig friss töltésben rendkívül olcsó árban kapható főraktáron: György József és Társa tulajdonosoknál Brassóban (Bolonya 418) továbbá a gyógyszertárakban, fűszer- és vegyes kereskedésekben, szállodákban és minden nagyobb vendéglőben.

Legújabb

nyári szövetekek

valódi gyapjúból

szétküld utánvét mellett legolcsóbban szabott árak mellett, a szolidnak s jónak általában ismert

SIEGEL J. W.

posztógyári raktára

Brünnben.

A szabómester urak, kik mintakártyámat nem ismerik s vevőközönségük körét rendkívül finom szövetekek feldolgozása által akarják terjesztetni, szíveskedjenek egy levelező lapon bizalommal hozzám fordulni.

Nevezettek ingyen és bérmentve kapják legújabb mintakártyámat.

18 25

Kedvező pénzkölcsönöz

juthatnak önálló, rendes éves lakással és keresettel, illetve jövedelemmel bíró egyének, u. m. iparosok, kereskedők, hivatalnokok, katonatisztek, magánzók, birtokosok stb. módhoz képest 50 frttól 1000 frtig mint magán személyhitel, csekély heti, havi vagy három havi törlesztésre, 6%-os kamattal mellett.

Ingatlanok betáblázására 4 $\frac{1}{2}$ és 5%-ra, amortizációra vagy a nélkül. — Bővebbet: Steiner G. A. Budapest, gr. Károlyi-utca 12 — Levélbeli megkeresésekhez 3 drb. válaszcímjegyet csatolandó.

253 1—3

A legfőbb kitüntetések, a legnagyobb világiállításokon, 1867-óta.

Mindenkor határozottan:

Liebig
társaság

hús-kivonata kérendő,

Csak akkor valódi,

ha minden doboz árújegye, a mel-
lékelt névaláírással
kék nyomatékban van ellátva.

A Liebig társaság központi raktára az Osztrák-Magyarbirodalom számára:

Berck Károly, osztr. csász. kir. udvari szállító, Bécs, I., Wollzeile 9 sz. a.

Kapható továbbá valamennyi nagyobb fűszer-csemege és gyógyfűszer kereskedésben, valamint minden gyógyszertárban.

A legfőbb kitüntetések, a legnagyobb világiállításokon, 1867-óta.

A Liebig féle húskivonattal kitűnő és erőteljes húsléves rögtön előállítására, valamint leves, mártás, főzelék és húsételek javítására és fűszerezésére szolgál. Helyesen használva rendkívül kényelmes-sége mellett, a háztartásban igen nagy megtakarításra is nyújt alkalmat. — A legkitűnőbb erősítőszert a gyengélkedők és betegek számára.

Joseph Liebig

A legfőbb kitüntetések, a legnagyobb világiállításokon, 1867-óta.